

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HEPETEMA 26, 1889.

“TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886, ME 1888.”

He Panuitanga ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

NA, he Panuitanga tenci kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 8 o nga ra o Oketopa, 1889, e te Kooti Whakawa Whenua Maori ki Hotereni. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo aua whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tiwhikete ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti: heoi ano, he tino whakaotinga tena; e kore rawa e tika kia poke mai tetahi tangata a muri. Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruuri ki te Tari o te Kai-whakawa Tuturu i Hotereni.

NA TE HAMANA,
Kai Rehita.

Tari o te Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hepetema 11, 1889.

Nama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe	Nama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.
1	Merea Wikiriwhi	Te Awaiti, i te takiwa o Waihou, o Piako	Kei te wahanga ki te Kawanatanga o Piako, kei Te Tautiti, ka tapahi ki Huakaramu, ka makere ki te awa o Waihou, ka ahu ki te tuaraki, Maupakihau, ka eke ki uta, ka whati ki te raina o te Kawana, ka tae ano ki Te Tautiti.	5	Ihepera Rangihoua, Te Koki Tiro-tini, Ngakapa Whanaunga	Te Awatoitoi, i te takiwa o Hotereni Taone	Timata i te taha ki te tonga o te awa o Waihou, ka tae ki Ketekura, ka huri ki te tuaraki, ka aki ki te raina o Huirau, ka huri ki te marangai, ka puta ki te awa o Waihou, ka tae ki te timatanga.
2	Renata Kitahi. Kahukore te Taniwha, Hemi te Ahipu, Haki Tukarama-cenc	Tarakewhati Nama 2, i te takiwa o Te Kiri-kiri, Hau-raki	Timata i Tarakewhati Nama tahi i te taha ki te hauauru, tika tonu ki te peke o Whakapapakau, ka huri ki te tonga, aki atu ki Namurau, ka huri ki te marangai i runga i te raina o Namurau ka aki ki Taumatini, ka huri ki te tuaraki, ka ungtu ki Tarakewhati Nama tahi ki te timatanga.	6	Hohepa Toa, Pare Watana, Arani Watana, me etahi atu	Ngaromaki Nama 1 (i mahue ki waho), i te takiwa o Hau-raki	Kei te mapi o Puhau. Nga rohe katoa, ki te raki, ki te marangai, ki te tonga, ki te hauauru, kei taua mapi katoa.
3	Waata Tiipa	Te Ngutuotemanu	Ka timata i te raki, he awa, ka puta ki te awa o Waihou, ka ahu ki te tonga, ka tae ki te wa kohatu, ka ahu ki te marangai, ka tutuki ki te rori Pooti, ka rere ki te raki, ka tutuki ki te timatanga.	7	Takerci Te Putu, Mere Kuru Te Kati, Tamara Takuna	Te Whiunga, kei te takiwa o Waihou, i te takiwa o Ohinemuri	Timata i Te Paiaka, ka haere i runga i te raina o Huhuraumati ki te hauauru, ka tae ki Waihou, ka ahu ki te tonga, ka tae ki te raina o Piraurahi, ka huri ki te marangai, ka haere i taua raina, ka huri ki Piraurahi Nama tahi, ka huri, ka tae ki te timatanga mai.
4	Hori Anihana, Hone Paraoa	Tarakewhati	Timata i Tarakewhati Nama tahi, ka haere i roto o te	8	Aihe Pepene, me etahi atu	Kaitawa, i te takiwa o Hauraki	Ko te rohe ki te tuaraki ko Tawhitirahi Nama 1, te rohe ki te marangai, ko Kaitawa Nama 4, te rohe ki te tonga ko Kaitawa Nama 1, te rohe ki te hauauru ko te rori nui o te Temu Kaute.

Naama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga Whenua me te Takiwa hoki.	Nga roho.	Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
9	Karaitiana Kihau, Tupeka Te Whakamau, Pene Te Hikaiti, Timoti Te Huia	Wareatua, itetakiwa o Ohinemuri	Waitekauri Kiriki, ka whati ki te marangai, ka aki ki te Hoa, ka whati ki te tonga, ka aki ki Ohinemuri Kiriki, ka whati ki te hauauru, ka aki ano ki Waitekauri Kiriki.	26	Anaru Marumaru ..	Puataka Rooka	Hapurukahu.
10	Takerei Te Putu, Herekiuha Muroa, Watene Taiwhakaea, me etahi atu	Tawahinga, itetakiwa o Ohinemuri	Timata i te awa o Waihou, he rakau te tohu kei uta ko Pokaiwhara, haere tonu i runga i te raina o Te Komata Nama 1 ki te raki, ka puta ano ki te awa o Waihou, i Tawahinga, ka ahu i roto i te awa o Waihou, ka tae ki te timatauga.	27	Matiu Poono ..	Paranihia Whakahau	Taukanihii.
				28	Matiu Poono ..	Paranihia Whakahau	Arikirau Nama 1.
				29	Matiu Poono ..	Paranihia Whakahau	Whakairorahi.
				30	Hawira Te Wahapu	Te Ura Whare	Parawai, Papatihatahi.
				31	Hawira Te Wahapu	Te Ura Whare	Pukerangiora Nama 3.
				32	Hawira Te Wahapu	Utuku Kopa ..	Rurunui.
				33	Naki Te Ratu ..	Mita Te Ratu ..	Te Karaka.
				34	Naki Te Ratu ..	Mita Te Ratu ..	Kopuatahi Nama 3.
				35	Mita Te Ratu ..	Mita Te Ratu ..	Kopuatahi Nama 3.
				36	Wiremu Wharara ..	Raiha Hurikino	Kopuatahi Nama 5.
				37	Tumakere ..	Miriama Paku	Kopuatahi Nama 3.
				38	Hera Puna ..	Iere Puna ..	Turua.
				39	Ngahuia Te Kawhe, Hera Puna	Iere Tua ..	Turua.
				40	Ngahuia Te Kawhe, Hera Puna	Iere Tua ..	Turua Nama 1.
				41	Tera Te Teira ..	Nepihana Te Teira	Pakirarahi.
				42	Tera Te Teira ..	Pinga Te Teira	Pakirarahi.
				43	Tera Te Teira ..	Te Wani Te Teira	Pakirarahi.
				44	Neha Tukaramaene, me etahi atu	Tu Karamaene	Te Kauri Nama 1.
				45	Neha Tukaramaene, me etahi atu	Tu Karamaene	Te Kauri Nama 2.
				46	Neha Tukaramaene, me etahi atu	Tu Karamaene	Kataina.
				47	Mere Matenga ..	Te Matenga Ngaupara	Taumatini.
				48	Wiremu Aramoana, Neha Tukaramaene	Weka Toheriri	Taumatini.
				49	Wiremu, Renata Kihatahi	Te Taniwha Kihatahi	Taumatini.
				50	Kalukore Te Taniwha	Nepia Te Karamihi	Taumatini.
				51	Ngahuia Te Kawhe, Hera Puna	Iere Tua ..	Kaonui.
				52	Ngahuia Te Kawhe, Hera Puna	Iere Tua ..	Kopani.
				53	Ngahuia Te Kawhe, Hera Puna	Iere Tua ..	Paretakihii.
				54	Ngahuia Te Kawhe, Hera Puna	Iere Tua ..	Pukewhau.
				55	Mereana Waata ..	Wata Kiwara ..	Okere.
				56	Mereana Waata ..	Pita Waata ..	Tawhitirahi.
				57	Hera Hopiona ..	Wiremu Hopiona	Otuturu Nama 2.
				58	Karauria Paaka ..	Hata Paaka ..	Waikanae.
				59	Karauria Paaka ..	Hata Paaka ..	Whakapoi.
				60	Karauria Paaka ..	Hata Paaka ..	Te Whau.
				61	Karauria Paaka ..	Hata Paaka ..	Whangamata Nama 6.
				62	Ramakiria ..	Rakena Tuhaiti	Whangamata Nama 6.
				63	Kereata Kiniwe ..	Te Kerchi ..	Waibi Nama 5.
				64	Haora Tareranui ..	Meretitia Taraia	Te Aroha Nama 13 whenua rahui.
				65	Haora Tareranui ..	Meretitia Taraia	Maurihoro.
				66	Haora Tareranui ..	Meretitia Taraia	Ohinemuri Nama 17 whenua rahui
				67	Haora Tareranui ..	Meretitia Taraia	Otuturu Nama 1.
				68	Haora Tareranui ..	Ereatara Taraia	Te Aroha Nama 13 whenua rahui.
				69	Haora Tareranui ..	Ereatara Taraia	Maurihoro.
				70	Haora Tareranui ..	Ereatara Taraia	Ohinemuri Nama 17 whenua rahui.
				71	Haora Tareranui ..	Ereatara Taraia	Otuturu Nama 1.
				72	Morehu Te Putu ..	Rapa Pokiha ..	Turanga.
				73	Hare Arokura, Miriama Nganeke	Wikiriwhi Hau-tonga	Ohinemuri Nama 20B
				74	Hare Arokura, Miriama Nganeke	Wikiriwhi Hau-tonga	Whangamata Nama 6.

PANUITANGA.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 11, 1889.

HE Panuitanga tenoi kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenoi Kooti ki Hotereni, a te 8 o nga ra o Oketopa, 1889, te whakawakia ai te take o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ki nga pihi whenua a nga tangata kua mate, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pihi whenua kei te rarangi tuatoru. Mehemea kua tuhituhi pukapuka Wira te tangata mate i tona oranga ma te kaitono e kawe mai taua Wira ki te Kooti.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
1	Aperahama Pokai ..	Piripi Te Rakou	Wharekawa Nama 1.
2	Ngakete Te Hanaori	Ngatai ..	Wharekawa Nama 1.
3	Aperahama Pokai ..	Te Kohuroa ..	Wharekawa Nama 1.
4	Enoka Te Rongomai-whiti	Ihakara Te Tautau	Rakuraku.
5	Enoka Te Rongomai-whiti	Hone Wetere ..	Hochoc.
6	Enoka Te Rongomai-whiti	Wiremu Te Ahoaho	Araheke.
7	Enoka Te Rongomai-whiti	Wiremu Te Ahoaho	Te Raupiu.
8	Enoka Te Rongomai-whiti	Harihona ..	Hikurangi.
9	Enoka Te Rongomai-whiti	Wiremu Peti ..	Wacrengapoka.
10	Ena Reweti ..	Hohepa Te Raubihi	Tuitahi Nama 1.
11	Renata Te Koroa ..	Maraea Tangiteruru	Tuitahi.
12	Karanna Poono ..	Parehauraki Poono	Te Kopua Nama 2.
13	Matiu Poono ..	Keita Poono ..	Te Kopua Nama 2.
14	Matiu Poono ..	Eru Poono ..	Te Kopua Nama 2.
15	Matiu Poono ..	Paranihia Whakahau	Te Kopua Nama 2.
16	Matiu Poono ..	Parehauraki Poono	Te Kopua Nama 2.
17	Matiu Poono ..	Rahera Poono	Te Kopua Nama 2.
18	Hana Te Amokino ..	Hoani Pahau ..	Whitimarumaru.
19	Matiu Poono ..	Eru Poono ..	Te Tipapa.
20	Matiu Poono ..	Keita Poono ..	Te Tipapa.
21	Matiu Poono ..	Eru Poono ..	Ngaromaki Nama 1.
22	Matiu Poono ..	Keita Poono ..	Kgaromaki Nama 1.
23	Matiu Poono ..	Rahera Poono	Ngaromaki Nama 1.
24	Matiu Poono ..	Parehauraki Poono	Ngaromaki Nama 1.
25	Matiu Poono ..	Paranihia Whakahau	Hapurukahu.

75	Miriana Kawehe ..	Rireana Wetuhi	Whangamata Nama 6.	2	Reihana Poto ..	Haere a w a t e a Nama 2	Hauraki.
76	Horongaru Aperahama	Aperahama Tupou	Huhuraumati Nama 1.	3	Hana Te Amokino, Te Karira Te Weriweri, Mere Waiti Te Weriweri, Waana Matene, Te Watene Te Weriweri, Timo Paraire.	Okewa ..	Te Puriri.
77	Horongaru Aperahama	Aperahama Tupou	Huhuraumati Nama 2.				
78	Horongaru Aperahama Tupou	Aperahama Tupou	Piraurahi.				
79	Tereiti Paraone ..	Harata Hotai..	Rawhitiroa.	4	Matiu Poono, me etahi atu	Te Muko ..	Hauraki.
80	Tereiti Paraone ..	Harata Hotai..	Whakapoi.				
81	Tereiti Paraone ..	Harata Hotai..	Huhuraumati Nama 1.	5	Hana Te Amokino, Waana Matene, Wikitoria Te Ngahue, Reihana Poto	Taparahi Nama 2	Hauraki.
82	Timoti Te Huia ..	Riria Tuipeeke	Hikutaiia Nama 3.				
83	Rihitoto Mataia ..	Mataia ..	Whangamata Nama 6.	6	Hana Te Amokino, Waana Matene, Wikitoria Te Ngahue	Taparahi Nama 3	Hauraki.
84	Rihitoto Mataia ..	Timoti Te Aumoana	Whangamata Nama 6.				
85	Kimokimo Te Ipu..	Pepene Paopao	O h i n e m u r i Nama 20.	7	Matiu Poono, me etahi atu	Kopua Nama 2	Hauraki.
86	Kimokimo Te Ipu ..	Pepene Paopao	Ngahuoneone.	8	Mereana Waata ..	Tawhitirahi ..	Hauraki.
87	Raiha Tinipoaka ..	Tinipoaka Te Ngako	Opita.	9	J. T. Turner ..	Komata South	Hauraki.
88	Raiha Tinipoaka ..	Tinipoaka Te Ngako	Tuitahi.	10	Arepata Tincia, me etahi atu	Tapuiurukehu..	Hauraki.
89	Mere Pereniki ..	Pereniki Te Koko	Whangamata Nama 6.	11	J. T. Turner ..	Tairarata ..	Hauraki.
90	Mere Pereniki ..	Manihera Koko	Whangamata Nama 6.	12	Hakipene Hura, Karauria Paaka	Whakapoi ..	Hauraki.
91	Haora Tareranui ..	Rupene ..	Whangamata Nama 6.	13	Hakipene Hura, Karauria Paaka	Huhuraumati	Hauraki.
92	Rau Hou ..	Turia ..	Omahu Tekihana 28, Poraka IX, Te Aroha.	14	Hakipene Hura, Karauria Paaka	Aorangi ..	Hauraki.
93	Mere Teretiu ..	Eruera Teretiu	Whangamata Nama 5.	15	Hakipene Hura, Karauria Paaka	Rawhitiroa ..	Hauraki.
94	Wikitoria Te Ngahue	Maata Te Ngahue, Awhimate Te Ngahue, ranei	Whangamata Nama 5, Nama 6 ranei.	16	Wiremu Rawiri Taiporutu	Waitete ..	Hauraki.
95	Wikitoria Te Ngahue	Hiria Te Ngahue	Pokurukino.	17	Wiremu Rawiri Taiporutu	Whangamata ..	Hauraki.
96	Wikitoria Te Ngahue	Miriana Konehu	Tekihana Nama 1, Poraka VI.	18	Wiremu Rawiri Taiporutu	Te Aroha ..	Hauraki.
97	Tamihana Pumipi..	Pumipi Pararewa	Te Pure.	19	Hutana Karapuha ..	Wairakau whenua rahui	Te Aroha.
98	Rewi Mokena, Mei Hou, Ema Ripihia, Kau Hou	Turia ..	Omahu, Tekihana 28, Poraka IX.	"TURE WHAKAPUMAU TAKE TIKA, 1886."			
99	Hiria Hoete, me etahi atu	Rawiri Takurua	Huruhi.	Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 11, 1889.			
100	Kimokimo Te Ipu..	Pepene Paopao	Whangamata Nama 6.	N OTEMEA kua tukuna mai he tono i raro i te Tekihana 2 o te "Ture Whakapumau Take Tika, 1886," e etahi tangata Maori e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi o te Kupu Apiti e mau ake i raro iho nei, e mea ana e whai paanga ana ratou ki tetahi whenua e mau nei te ingoa i te rarangi tuarua, ko te takiwa kei te rarangi tuatoru.			
101	Rihi Pokai ..	Mihi Pokai ..	Huhuraumati.	Na he panuitanga tenei kia mohiotia ai, hei a tetahi tuunga o te Kooti ka timata ki Hotereni, a te 8 o nga ra ra o Oketopa, 1889, ka rapua e te Kooti Whenua Maori te ahua o nga take ki taua whenua, ki etahi tikanga tiaki ranei e pa ana ki taua whenua, kia puta hoki he kupu whakataxi mo taua tono. Ko nga tangata katoa ahakoa tangata Maori, Pakeha ranei, e whai take ana, e whai paanga ana ranei ki taua whenua ka whakahaui nei kia haere ratou ki taua Kooti.			
102	Wiremu Rawiri Taiporutu	Ruihana Kawhero	Te Aroha.	NA TE HAMANA, Kai Rehita.			
103	Wiremu Rawiri Taiporutu	Ruihana Kawhero	Waitete.	Ko nga ingoa o nga kaitono e ki ana he take tika ta ratou.			
104	Wiremu Rawiri Taiporutu	Ruihana Kawhero	Whangamata.	Ko nga ingoa o nga whenua.			
105	Wiremu Rawiri Taiporutu	Ruihana Kawhero	Matakorowhaha.	Ko nga takiwa.			

Mo etahi Pihiri Whenua kia Wahia i runga i nga tikanga o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886."

Tari o te Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 11, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga o te Kooti Whenua Maori o Niu Tireni ki Hotereni Taone, a te 8 o nga ra o Oketopa, 1889, te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia wahia kia roherohea nga whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te takiwa kei te rarangi tuatoru.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

1	Ko nga ingoa o nga tangata i tono mai nei kia wahia te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
1	Nikorima Poutotara, Meteria Papahuaki, Rehara Papahuaki	Maramarahi ..	Hauraki.

1	Ko nga ingoa o nga kaitono e ki ana he take tika ta ratou.	Ko nga ingoa o nga whenua.	Ko nga takiwa.
1	Meri Hotereni Taipari, Hoani Nahe, Raika Whakarongotai	Kauaeranga Nama 28	Hauraki.

PANUITANGA.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 11, 1889.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko a te 8 o nga ra o Oketopa, 1889, ka tu te Kooti ki Hotereni Taone, kia ata kimihia ai te nui o te utu hei whakaputanga ki nga tangata no ratou nga whenua i tuhia nga ingoa i roto i te Kupu Apiti e mau ana i raro iho nei ka tangohia i runga i nga Ota o te Kaunihera, i tuhia i te 8, i te 21 hoki o nga ra o Akubeta, 1888, kia ahei ai te mahi rerewe i roto i nga Takiwa o Kumeu, o Te Teemu, o Waihou hoki: kia kimihia ano hoki ko wai ma nga tangata e tika ana kia utua.

NA TE HAMANA, Rehita.

KUPU APITI.

Ko te ingoa o te whenua.	Ko te nui o te whenua.	Te Takiwa.	Ko te Nama o te Mapi.
Te Keti (3224)	A. R. P. 6 0 17	Kumeu ..	15475
Pokurukino (4639)	0 1 11	Hauraki ..	15643
Te wahi i te taha ki te Raki o Makomako ..	0 2 19	Hauraki ..	15643
Makomako (5364)	0 1 32	Hauraki ..	15643
Te wahi i te taha ki te Raki o te awa o Kiri-kiri ..	3 2 37	Hauraki ..	15643
Te Kauri Nama 1 (1474)	1 3 4	Hauraki ..	15643
Te Kauri Nama 2 (1475)	5 0 36	Hauraki ..	15643
Te Kauri Nama 3 (1838)	1 0 10	Hauraki ..	15643
Tawhitowhenua (3002)	1 2 2	Hauraki ..	15643
Te wahi i te taha ki te Raki o te awa o Warahoe ..	0 0 16	Hauraki ..	15643
Haute Kawakawa ..	1 0 28	Hauraki ..	15643
Pipipawa Nama 2 (5559)	0 1 25	Hauraki ..	15643
Tarakiwhati Nama 3 (5446)	1 2 6	Hauraki ..	15643
Taumatini (1480A)	0 3 13	Hauraki ..	15643
Tukituki A (5392A)	2 0 13	Hauraki ..	15643
Wainui (1678)	5 2 31	Hauraki ..	15643
Te Rata (1686)	4 2 3	Hauraki ..	15643
Te Rata Nama 3 ara ko Tapuaurerahi ranei (5874)	1 1 8	Hauraki ..	15643
He wahi no Komata North Nama 1 (5699)	28 0 2	Waihou ..	15556

"Te Ture arai i nga Hoko Tahae 1881," me "Te Ture Whakaitatika 1888, i te Ture arai Hoko Tahae, 1881."

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 11, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki Hutereni Taone, a te 8 o nga ra o Oketopa, 1889, hei uiui i nga ritenga o nga keehi e mau ana i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakahe ana ki enei hoko, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakahe.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

KUPU APITI.

1. He pukapuka rihi, i tuhia i te 15 o nga ra o Hurae, 1889, mo tetahi whenua ko "Pakirarahi Nama 2A," te ingoa, i rihihia e Horomona Mahoetahi me etahi atu, ki a James Reid.

2. He pukapuka rihi, i tuhia i te 15 o nga ra o Hurae, 1889, mo tetahi whenua ko "Pakirarahi Nama 2B," te ingoa, i rihihia e Nikorima Poutotara, me etahi atu, ki a James Reid.

3. He pukapuka tuku i runga i te tikanga tiaki, i tuhia i te 20 o nga ra o Hurae, 1889, mo etahi whenua ko "Pakirarahi Nama 2A, Nama 2B," ki a James Reid.

4. He pukapuka hoko, i tuhia i te 25 o nga ra o Oketopa, 1886, mo tetahi whenua ko "Makakarahi" te ingoa, i hokoia e Aibe Pepene, e Reba Aperahama, o raua paanga ki taua whenua, ki a Robert Turbitt Douglas.

5. He pukapuka rihi, i tuhia i te 2 o nga ra o Hepetema, 1889, mo tetahi whenua ko Tekihana 1, Poraka 6, Ohinemuri, i rihihia e Tamati Paetai me etahi atu, ki a Thomas Crawford rana ko Andrew Lamsden Gibb.

6. He pukapuka hoko, i tuhia i te 15 o nga ra o Tihema, 1886, mo tetahi whenua ko "Rautawhiri" te ingoa i hokoia e Pencamene Tamu me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

7. He pukapuka hoko, i tuhia i te 29 o nga ra o Mache, 1886, mo tetahi whenua ko "Kapara" te ingoa, i hokoia e Raika Whakarongotai me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

8. He pukapuka hoko, i tuhia i te 10 o nga ra o Hanuere, 1879, mo tetahi whenua ko "Tahohe Nama 2" te ingoa, i hokoia e Watana Tuma me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

9. He pukapuka hoko, i tuhia i te 24 o nga ra o Mache, 1886, mo tetahi whenua ko "Huiran" te ingoa, i hokoia e Raika Whakarongotai me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

10. He pukapuka hoko, i tuhia i te 13 o nga ra o Hanuere, 1882, mo tetahi whenua ko "Te Kauri" te ingoa, i hokoia e

Hori Tawa me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

11. He pukapuka hoko, i tuhia i te 20 o nga ra o Oketopa, 1883, mo tetahi whenua ko "Rota Nama A1, Tahanui Nama 2" te ingoa, i hokoia e Porokoru Tamamutu me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

12. He pukapuka hoko, i tuhia i te 2 o nga ra o Akuhata, 1884, mo tetahi whenua ko "Rota Nama A7, Tahanui Nama 2" te ingoa, i hokoia e Hone Ropiha me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

13. He pukapuka hoko, i tuhia i te 2 o nga ra o Akuhata, 1884, mo tetahi whenua ko "Rota Nama A7, Tahanui Nama 2" te ingoa, i hokoia e Paranihia Tawa me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

14. He pukapuka hoko, i tuhia i te 3 o nga ra o Nowema, 1883, mo tetahi whenua ko "Rota Nama A8, Tahanui Nama 2" te ingoa, i hokoia e Parata Te Mapu me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

15. He pukapuka hoko, i tuhia i te 22 o nga ra o Mache, 1886, mo tetahi whenua ko "Turuahanga" te ingoa, i hokoia e Piha Te Mara me etahi atu, ki the Hauraki Saw-mill Company (Limited).

Tari o te Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 14, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tae atu te Tumuaiki o te Kooti Whenua Maori, rana ko tetahi Ateha, ki Kaihu, Kaipara, a te Paraire, te 8 o nga ra o Nowema, 1889, ki reira uiui ai i te tikanga o te hoko o tetahi whenua e mau mai nei te ingoa i te Kupu Apiti e mau ake i raro iho nei a ko reira puta ai te kupu a te Kooti mo taua hoko e tika ana ki tana titiro.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

KUPU APITI.

1. He hoko o tetahi whenua ko Hungahungatoroa Nama 2, te ingoa. Na Wiremu Hohepa ki a Edwin Mitchelson me etahi atu. I tuhia taua pukapuka hoko i te 26 o nga ra o Pepuere, 1889.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 14, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai a te tuunga o tetahi Kooti uiuinga, e puare ana ki ie katoa, ki Kaihu, Kaipara a te 8 o nga ra o Noema, 1889, ko Te Tumuaiki Kaiwhakawa rana ko tetahi Ateha nga Kaiwhakawa, ka whakarangona ka whakataua hoki nga tono whakawau tuarua e whakaaturia ana i te Kupu Apiti e mau ake i raro iho nei.

Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana ki aua tono whakawau tuarua me haere ki te nohoanga o te Kooti e meingatia nei kia tu.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

KUPU APITI.

1. He tono whakawau tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 12 o nga ra o Mache, 1889, i tonoa mai nei e Hare Tutawake me etahi atu, mo te whakataunga a te Kooti, i whakaritea ai nga tangata mo ratou a Marekura.

2. He tono whakawau tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 11 o nga ra o Mei, 1889, i tonoa mai nei e Peter Oliphant, mo te whakataranga whewehewa a te Kooti mo Pontu Nama 2.

3. He tono whakawau tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 8 o nga ra o Hepetema, 1885, i tonoa mai nei e Hapukuku Moetara, me etahi atu, mo te whakataunga whewehewa a te Kooti mo Opanaki Nama 1.

"Te Ture arai i nga Hoko Tahae, 1881," me "Te Ture Whakaitatika 1888 i te Ture arai Hoko Tahae, 1881."

Tari o te Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 17, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki Kemureti, a te 16 o nga ra o Oketopa, 1889, hei uiui i nga ritenga o nga keehi e mau ana i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakahe ana ki enei hoko, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakahe.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

KUPU APITI.

1. He pukapuka mokete, i tuhia i te 6 o nga ra o Hurae, 1889, mo tetahi whenua ko "Tekihana 8, Puahue Nama 2," i Mocketia e Wiremu Te Whitu ki a William Clow.

2. He Pukapuka rihi, i tuhia i te 17 o nga ra o Akuhata, 1889, mo tetahi whenua ko "Tekihana 8, Puahue Nama 2," i rihihia e Wiremu Te Whitu ki a Thomas Grice.

3. He pukapuka hoko, i tuhia i te 24 o nga ra o Hurae, 1889, mo tetahi whenua ko "Tekihana 18, Pukekura," i hokoia e Hori Wirihana ki a John Benn.

4. He pukapuka hoko i tuhia i te 14 o nga ra o Akuhata, 1889, mo tetahi whenua ko "Te Tatua West," i hokoia e Hira Ranginatini ki a James Grice.

5. He pukapuka hoko, i tuhia i te 16 o nga ra o Akuhata, 1886, mo tetahi whenua ko "Hukui," i hokoia e Te Hemopo Hikarahui me etahi atu, ki a John Wilson raua ko John Horne executors of Robert Graham, deceased.

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hepetema 14, 1889.

HE Pannitanga tenei kia mohiotia ai a te tuunga o tetahi Kooti uinganga, e puare ana ki te katoa, ki Rotorua, a te 1 o nga ra o Nowema, 1889, ko te Tumuaki Kai-whakawa raua ko tetahi Ateha, nga Kaiwhakawa, ka whakarangona ka whakataua hoki nga tono whakawa tuarua e whakaaturia ana i te Kupu Apiti e mau ake i raro iho nei.

Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana ki aua tono whakawa tuarua me haere ki te nohoanga o te Kooti e meingatia nei kia tu.

NA TE HAMANA,
Kai Rehita.

KUPU APITI.

1. He tono whakawa tuarua, i tae mai ki e tari nei i te 30 o nga ra o Hurae, 1889, i tonoa mai nei e Matiu Wharerau, mo te whakataunga a te Kooti i whakaturia ai he kairiwhi mo tetahi tangata mate ki tetahi whenua kaore i whakahuatia i taua tono.

2. He tono whakawa tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 30 o nga ra o Hurae, 1889, i tonoa mai nei e Heni Pore, mo te whakataunga a te Kooti i whakaturia ai he kairiwhi mo tetahi tangata mate ki tetahi whenua kaore i whakahuatia i taua tono.

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hepetema 14, 1889.

HE Pannitanga tenei kia mohiotia ai a te tuunga o tetahi Kooti uinganga, e puare ana ki te katoa, ki Rawene, Hokiangi, a te 13 o nga ra o Nowema, 1889, ko Te Tumuaki Kai-whakawa raua ko tetahi Ateha nga Kai-whakawa, ka whakarangona ka whakataua hoki nga tono whakawa tuarua e whakaaturia ana i te Kupu Apiti e mau ake i raro iho nei.

Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana ki aua tono whakawa tuarua me haere ki te nohoanga o te Kooti e meingatia nei kia tu.

NA TE HAMANA,
Kai Rehita.

KUPU APITI.

1. He tono whakawa tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 10 o nga ra o Hurae, 1889, i tonoa mai nei e Hone Tuoro me etahi atu, mo te whakataunga a te Kooti, i whakaritea ai nga tangata mo ratou e Manunu Nama 2.

2. He tono whakawa tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 23 o nga ra o Hune, 1889, i tonoa mai nei e Arama Karaka Pi me etahi atu, mo te whakataunga a te Kooti i whakaritea ai nga tangata mo ratou a Te Tio a Mataiwaka hoki.

3. He tono whakawa tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 29 o nga ra o Hurae, 1889, i tonoa mai nei e Tiopira Kairau me etahi atu, mo te whakataunga a te Kooti i whakaritea ai nga tangata mo ratou a Te Tio.

4. He tono whakawa tuarua, i tae mai ki te tari nei i te 16 o nga ra o Hurae, 1889, i tonoa mai nei e Ruka te Korakora mo te whakataunga a te Kooti, i whakaritea ai nga tangata mo ratou a Manunu Nama 2.

"TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886, ME 1886."

He Pannitanga ki nga Tangata e whai take ana ki te Whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

NA, he Pannitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata mo ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 23 o nga ra o Oketopa, 1889, e te Kooti Whenua Maori ki Te Kawakawa, Pewhairangi. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo aua whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tiwhikete ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti: heoi ano, he tino whakaotinga tonu; e kore rawa e tika kia peke mai tetahi tangata ki muri.

Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tar o te Kai-whakawa Tuturu i Korarareka.

NA TE HAMANA,
Rehita.

Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hepetema 6, 1889.

Nama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono	Nga ingoa o nga whenua mo te Takiwa hoki.	Nga rohe.
1	Hiraina Paraha, Iwi Tamauru, Atarua Te Arahi	Huiarau, i te takiwa o Ruapekapeka	Ka timata i Huiarau, ka ahu ki te Hauraro, Te Tawapuku, ka ahu ki te Hauauru, Pitotoi, ka ahu ki te Tonga, ka tuhono ki Huiarau.
2	Maihi P. Kawiti, Hotereni Te Rangaihi, Te Wiremu Poro	Matairiri i te takiwa o Te Kawakawa	E toru eka. Te rua o nga whenua ko Pumanawa.
3	Eruera Pumuka, Kaka Whirinaki, Maihi P. Kawiti	Honohere i te takiwa o Te Kawakawa	Ko te pou timatanga e hono ana ki ta Mita Haane Wireromu i Pakaraka, ka huri ki te Tonga, ka tuhono ki te rohe a Ropihana, ka huri ki te Hauauru, Te Paruokuri, ka huri ki te Kotiu, ka tuhono ki te raina a Mita Haane Wiremu.
4	Hotereni Rangaihi, Here Te Rangaihi, Ngaro Kingi, Ngaro Paraoone	Pumanawa, i te takiwa o Taumarere, Kawakawa	Timata i Pumanawa, ka ahu ki te Tonga, ka huri, ka ahu kite Hauauru, ka huri, ka ahu ki te Tuaraki, ka huri, ka ahu ki te Marangui, ka tutuki ano ki Pumanawa.
5	Wiki Te Ohu, Hiraina Paraha, Matire Kowai	Waiomio, ko te rori, i te takiwa o Kawakawa	Ka timata i te motu kauri, e ahu ana ki te Hauraro, Mairekokoti, Toranui, Horotitaka, Tiweka, Te Kai-kaponui, Waiomio, Te Pokapoka, Pukawanui, Tuhikokowai, ka tutuki ki te raina a te Kawanatanga o Te Ruapekapeka.
6	Hiraina Paraha, Hori Korakonui, Bru Paraha	Kopuaparore, i te takiwa o Taumarere	Ka timata i Kopuaparore, ka tuhono ki te raina o Manurewa, ka haere tonu, ka tae ki te mutunga, ka huri, ka haere i runga i te raina o Matairiri, Opoiro, te rori o te tereina, haere tonu, e awani o Te Kawakawa, ka haere i te awa, Te Mai, ka tuhono ki te raina a Hemi Tautari, ka huri, ka tuhono ki te timatanga, ki Kopuaparore.
7	Hotereni Rangaihi, Tamati Pukututu	Ngamahanga, i te takiwa o Taumarere	Timata i Ngamahanga, ka ahu ki te Hauauru, ka tae ki Otaikoko, ka huri ki te Tuaraki, ka tae ki Te Pariuro, ka huri ki te Marangui, ka tae ki Marawanui, ka huri ki te Tonga, ka tutuki ki te timatanga.
8	Mohi Kaingaroa, Heta Te Kauwhata, Henare Te Moananui	Whangaroa, i te takiwa o Te Kawakawa	Timata i Otahanao, Otemuaiki, Te Rangaiti, Tapapakurau, Whakapae, Kaituri, Ngaotonga, Te Tumu-tuna, Tarawera, Haurua, Taupiri, Tuhaa, Te Uhopeketa, Te Kopua, Puke-whaa, Te Rewarewa, Otahua.
9	Ihaia Kirihau, Bru Henare, Rahera Ihaia Kirihau	Te Wharemarama Nama 4, i te takiwa o Taumarere	Ka timata i te awa o Taumarere, ha haere i te raina o Wharemarama Nama 1, ka tuhono ki te raina o Wharemarama Nama 2, ka huri, ka haere i runga i te raina o Wharemarama Nama 2, ha huri, ka haere i runga i te raina o te pihi a Te Waiti, ka tae ki te awa o Taumarere, ka huri, ka tae ki te timatanga.

10	Hoterone Te Rangaihi, Here Te Rangaihi, Wa Te Ranguihi	Pumanawa i te takiwa o Kawakawa	Ka timata i Pumanawa te rohe, ka eke i Tuhiteuira, ka huri ki te Hauauru, ka tika i runga i te kaweka o Tamakura, tae noa ki Okukou, ha huri ki te Kotiu, ka marere ki te taha o te moana, ka haere i te paru, kei Tamakura, ka haere, Te Urekopuui, ka tae ki Pumanawa, ki te pou timatatanga mai, ka karapoti te raina.	11	Wiremu Kapa, Pahia Kapa, Wi Hakiro	Te Hautapu Nama 2, i te takiwa o Kawakawa	Ka timata i te pou i Te Rau-po, ka haere i te raina o Te Hautapu Nama 1, i te Hauauru; ka haere i te raina o te Kawanatanga, tae atu ki te awa Parakuri, i te Marangai; ka haere i te taha o taua awa ki te repo, i te hauraki; ka haere ki roto i te repo, ka tuhono ki te pou, kei te timatanga.	12	Wiki Moeranu, Hare Paraha Pukaraka, Hirahira Paraha, Matire Te Kowai, Hereora Whakaturangi, Paratone Whakaturangi, Hare Paraha Taura, Noa Taura, Hemi Tipene, Peita-Tiu, Horahia Tona, Uto Te Kariki, Hau Tautari, Hura Whaonga, Mere Tautari	Waiomio, i te takiwa o Te Kawakawa	Ka timata i Pukawanui, ka haere i runga i te raina a te Kamupene, Waiharakeke, te taha ki te Hauta, ka huri ki te Iita, ko Marohapa, Papakaotai, Te Parikohatu, ka tutuki ki te peeke o te Kawanatanga, ka huri ki te Nota, ko Te Rotokereru, ka rere i runga o te raina o Mohinui, Te Kakaruru, ka huri ki te Weeta, ka tutuki ki te Kawanatanga, Puketutu, ka huri ki Pukawanui, ka tutuki, ka oti.	16	Rahera Ihaia Kirihau, Eru Henare, Mere Maahi	Te Wharemarama Nama 4, i te takiwa o Taumarere, Kawakawa	Te taha ki te Tonga ko te awa o Te Kawakawa, ka huri ki te Hauraro ko Te Marangai, ka tutuki ki te raina, ke whenua Maori, ka huri ki te Wi-ro.	17	Maraea Te Inutoto	Whangaruru, etata ana ki Whangarei	Ko te rohe ki te Hauraro ko Taupiri ko te rohe ki te Hauauru ko Whangaroa, ki te Tonga ko Muriwhangata.

PANUITANGA.

Tari o te Kooti Whenua Maori, Akarana, Heptema 6, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenei Kooti ki Kawakawa, a te 23 o nga ra o Oketopa, 1889, te whakawakia ai te take o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ki nga pihi whenua a nga tangata kua mate, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pihi whenua kei te rarangi tuatoru. Mehemea kua tuhituhi pukapuka Wira te tangata mate i tona oranga ma te kaitono e kawe mai taua Wira ki te Kooti.

NA TE HAMANA.

Kai Rehita.

13	Hohepa Whare, Makariri Te Huarahi, Tutere Hirini, Timoti Hohaia, Haki Kawa, Hare Kowhatu, Te Nganga, Te Kiri Honia, Hone Taotahi, Raina Haki, Pukore Taotahi, Ripaka Ngawhau, Wi Hohaia, Te Rata Hohaia me etahi atu	Purerua, i te takiwa o Te Kerikeri	Timata i Te Awaiti, haere i runga i te raina a te Kawanatanga e ahua ana ki te Hauraro, Ranguru, ka huri ki te Marangai, haere i runga i te raina, ka marere ki te awa o Ngakiriparauri, ka huri ki te Tonga, Pirikawau, Tokakaroro, Purerua, ka tuhono ki Te Awaiti.	14	Henare Te Rangi Cross, Mita Te Tai Hakuene, Kiritapu Te Tai Hakuene	Te Tii, Waitangi i te takiwa o Pewhairangi	Ka timata i Taumataamohi, ka huri ki te Hauauru, ko Pukewhau, ka haere, ka tutuki ki Maungakiekie, haere tonu, ko Matiherau, ka haere, ko Waikareao, ka huri ki te Hauraro, ka ahua ki Nukuhiwa, e ahua ana ki te Hau-weeta, ka haere ki te awa, raina tonu ki Te Umukiwi, Te Kowhai, Te Kahika, Te Tete, Tahunapi, ka tutuki ki Te Tii, ka hono ki Taumataamohi.	15	Hare Paraha, me etahi atu	Te Whakate, i te takiwa o Kawakawa	Pukawanui, ka ahua ki te Tonga, ka haere i te rori a te Kawanatanga e ahua ana ki Whangarei, Te Motu-	1	Ani Paraea	Mere Hariata Paraea	Manurewa Nama 2.	2	Hone Paraea	Mere Hariata Haumu Paraea	Manurewa.	3	Patu, Henare Motatau	Hera Ngakapa	Matapouri.	4	Te Hemoata Pereki	Ngawati Takekore	Waikino.	5	Hana Tauwaru	Hare Wirikake Te Wera	Te Tainga.	6	Matenga Taiwhanga, mo Pinenga Ututaonga, Te Paki Ututaonga	Wiremu Ututaonga	Te Awahe Nama 4.	7	Matenga Taiwhanga, mo Pinenga Ututaonga, Te Paki Ututaonga	Wiremu Ututaonga	Te Awahe Nama 8.	8	Matenga Taiwhanga, mo Pinenga Ututaonga, Te Paki Ututaonga	Wiremu Ututaonga	Te Awahe Nama 9.	9	Rahera Kirihau	Koniria Hura-kiri	Te Awahe Nama 7.	10	Rahera Kirihau	Koniria Hura-kiri	Te Awahe Nama 10.	11	Rahera Kirihau	Ihaia Kirihau..	Te Awahe Nama 7.	12	Rahera Kirihau	Ihaia Kirihau..	Te Awahe Nama 10.	13	Hone Mohi Tawhai, Maera Te Whatarangi	Anaru Namuheke	Te Awahe.

Nama	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia take mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
14	Matenga Taiwhanga, mo Pinenga Ututaonga, Te Paki Ututaonga	Wiremu Ututaonga	Waimangaro.
15	Rahera Kirihau ..	Koniria Hura-kiri	Waimangaro.
16	Kaka Whirinaki Te Hakiro	Wi Te Hakiro..	Te Uakanga Nama 2.
17	Reihana Tahere ..	Hapeta Wharetomokia	Waikaramihi.
18	Te Pea Taupiri ..	Hiria ..	Ohawini.
19	Mita Hakuene ..	Ihaka Te Tai ..	Ona taonga.
20	Whatarau Ruku, me etahi atu	Ngakoti Pitini	Te Raupo.
21	Henare Te Raharaha	Reupena Puni	Ohawini.
22	Hohepa Watene ..	Komene Pouaka	Otetao.
23	Henera Te Raharaha	Reupena Puni	Otetao.
24	Henare Te Raharaha	Reupena Puni	Waikaramihi.
25	Hori Matenga ..	Reupena Puni	Ohawini.
26	Waata Te Wharau, Kereama H. Tauri, Wiremu Kawhena, Tauwhitu	Reupena Puni	Ohawini.
27	Hori Matenga ..	Reupena Puni	Otetao.
28	Waata Te Wharau, Kereama H. Tauri, Wiremu Kawhena, Tauwhitu	Reupena Puni	Otetao.
29	Hori Matenga, Hone Tautahi	Reupena Puni	Waikaramihi.
30	Kaka Te Hakiro ..	Wiremu Te Hakiro	Te Uakanga Nama 2.
31	Rahera Ihaha Kirihau	Koniria Hura-kiri	Te Awahē Nama 7.
32	Rahera Ihaha Kirihau	Koniria Hura-kiri	Te Awahē Nama 10.
33	Rahera Ihaha Kirihau	Ihaha Kirihau	Te Awahē Nama 7.
34	Rahera Ihaha Kirihau	Ihaha Kirihau	Te Awahē Nama 7.
35	Wiki Te Pirihī ..	Wiremu Henare Paora	Matapouri.
36	Wiki Te Pirihī ..	Wiremu Parore Henare Paora	Matapouri.
37	Wiki Te Pirihī ..	Hera Henare Paora	Matapouri.

HE PANUITANGA.

Mo etahi Pihiri Whenua kia wahia i runga i nga tikanga o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886, me 1888."

Tari o te Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 6, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga o tenei Kooti, Whenua Maori o Niu Tireni, ki Kawakawa, Pewhairangi, a te 23 o nga ra o Oketopa, 1889, te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia wahia, kia roherohea nga whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te takiwa kei te rarangi tuatoru.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

Nama	Ko nga ingoa o nga tangata i tono mai nei kia wahia te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
1	Eruana Maki ..	Puhipubi Nama 4	Whangarei.
2	Karawene Hikuwai ..	Manurewa ..	Kawakawa.

He Panuitanga i raro i te Tekiona tua-whitu o te "Ture Whakatikatika 1888, i te Ture, Kooti Whenua Maori, 1886."

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 6, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai kei te nohoanga o te Kooti ki Te Kawakawa, Pewhairangi, a te 23 o nga ra o Oketopa, 1889, me nga ra i muri iho, ka whakawakia ka uiuia hoki te tikanga o te tono a te Minita mo te Taha Maori

kia rapua te paanga, mehemea ia e whai paanga ana te Kuini ki te poraka whenua e mau nei te ingoa i raro nei.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

Nama	Te ingoa o te Poraka.	Te Takiwa.	Nga rohe.
1	Te Popo ..	Ohacawai, Pe-whairangi	Kei te mapi.

"TURE WHAKAPUMAU TAKE TIKA, 1886."

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 6, 1889.

NOTEMEA kua tukuna mai he tono i raro i te Tekiona 2 o te "Ture Whakapumau Take Tika, 1886," e etahi tangata Maori, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi o te Kupu Apiti e mau ake i raro iho nei, e mea ana e whai paanga ana ratou ki etahi whenua e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua ko te takiwa kei te rarangi tuatoru.

Na he panuitanga tenei kia mohiotia ai, hei a tetahi tuunga o te Kooti ka timata ki Kawakawa, Peiwhairangi, a te 23 o nga ra o Oketopa, 1889, ka rapua e te Kooti Whenua Maori, te ahua o nga take ki aua whenua, ki etahi tikanga tiaki ranei e pa ana ki aua whenua, kia puta hoki he kupu whakatao mo aua tono. Ko nga tangata katoa, ahakoa tangata Maori, Pakeha ranei, e whai take ana e whai paanga ana ranei ki aua whenua, e whakahaua nei kia haere ratou ki taua Kooti.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

KUPU APITI.

Nama	Ko nga ingoa o nga tangata e ki ana he take tika ta ratou.	Ko te ingoa o te whenua.	Te Takiwa.
1	Hone Mohi Tawhai, Maora Te Whatarangi	Te Awahē ..	Taumarere.
2	Rihipeti Pakihana, Wiremu Riwhi, Hone Riwhi, Mereana Kereama, Hariata Wiwa, Raiha Woods, Mackereta Tautari, Eua Waitai, Paraika Tuari, Te Arama Rahui, Hoori Ngere, Tamati Te Maru, Te Koki Ruatara, Hemi Hapeta, Hana Te Arama	Te Ruatahi	Whangaruru.

HE PANUITANGA.

I raro i "Te Ture mo nga Mahi Nunui, 1882."

Tari o te Kooti Whenua Maori, Akarana, Hepetema 6, 1889.

I RUNGA i te mana kua tukuna mai nei, ki te Kooti Whenua Maori i raro i te 26 o nga Tekihana o "Te Ture mo nga Mahi Nunui, 1882," ka kimihia ka whakataua hoki e te Kooti, kowai ma nga tangata e whai paanga ana ki tetahi pihiri whenua, kua oti nei te whakaatu i raro iho nei, a, e tika ana kia tangohia e ratou te utu mo taua pihiri whenua; na, ko taua wahi whenua kei nga takiwa ruri o Kawakawa, o Hukerenui hoki, kei roto i te Porowini Takiwa o Akarana; ara, he huarahi, kotahi tini te whanui, e ahu haere ana whaka te Tonga, e 318 nga tini te roanga, nui ake iti iho ranei; timata rawa taua huarahi i tetahi peke i te taha o te ara ki Ruapekapeka, kia 320 nga ringiki, nui ake iti iho ranei, te mataratanga atu o taua peke i te potinga Putonga Marangai o te whenua o te Kamupene Kerī Waro ki Kawakawa, a ka haere taua huarahi tas noa ki te rohe Tuaraki o Hukerenui poraka; haunga ra ia te wahi o taua rori e haere nei i runga i te whenua rahui mo te Kura, e tata atu ana ki te kainga Maori ki Waioimo. Ko taua pihiri whenua i whakahuatia i roto i tetahi Kii Runanga i tuhia nei i te 2 o nga ra o Aperira, 1883, i panuitia hoki i roto i te Kahiti Pakeha o Niu Tireni i te 5 o nga ra o Aperira, me nga ra o muri iho, i te 3 hoki o nga ra o Mei, 1883, me nga ra o muri iho. He mea mahi taua Kii Runanga i runga i te mana o "Te Ture mo nga Mahi Nunui, 1882," me te moni utu hoki e tika ana kia utua ki nga tangata i kitea nei o ratou tika ki taua pihiri whenua.

Ko taua kimihanga nei ka whakahaere ki te aroaro o te Kooti ka tu nei ki Te Kawakawa, Pewhairangi, a te 23 o nga ra o Oketopa, 1889.

NA TE HAMANA, Kai Rehita.

Tari Maori. Poneke,
Hepetema 20, 1889.

HE whakaatu tenei i raro i nga tikanga o "Te Ture Komiti Maori, 1883," kia mohiotia ai kua tu nga tangata e mau nei o ratou ingoa i raro iho nei, hei mema mo te Komiti mo te Takiwa Komiti Maori o Te Wairoa.

NA TE MITEREHANA,
E. MITCHELSON,
Minita mo te Taha Maori.

Kerei Te Oatu,
Hirini Mokau,
Waata Karihuka,
Hapimana Tunupaura,
Teha Rahuahu,
Epanaia Whanga,
Horomona Taruna,
Rongo Hamana,
Tame Kara,
Karepa Mataira,
Arona Rangitere,
Kahu Ropetini.

KOOTI WHAKAWA WHENUA MAORI O NIU TIRENI,
TAKIWA O PONEKE.

I RUNGA i tetahi whakataunga a te Kooti i tu nei ki Kereitaone, i te 30 o nga ra o Akuhata, 1888, i runga i te whakaturanga o tetahi kereme wehewehe mo te wheuna e mohiotia ana ko Urcokakite ki te Tonga:

I runga hoki i te tono whakawa tauua a Paraone Pahoro mo taua kereme, ara mo tetahi wahi o taua whenua ko Kopunuiarangi te ingoa:

Na i runga i tetahi Kooti niui, i puare ki te katoa, i timata mai te tu ki Kereitaone, i te 14 o nga ra o Akuhata, 1889, tae noa ki te 16 a i te tuunga hoki o taua Kooti ano ki Poneke i te 12 o nga ra o Hepetema, i te aroaro o te Tumuaki Kai-whakawa rana ko Hohepa Horomona, Ateha o te Kooti.

Ko ahau ko Hiu Karene Heta Mete, te Tumuaki Kai-whakawa o taua Kooti, i runga i te mana kua tukua mai ki ahau mo taua mahi, ka whakakore atu nei i taua tono.

He mea tuhi i Poneke, i tenei te 12 o nga ra o Hepetema, 1889.

H. K. HETA METE,
Tumuaki Kai-whakawa.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae, 1881," me Te Ture Whakatikatika 1888 i te Ture Arai Hoko Tahae, 1881."

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hepetema 19, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki Kemureti, a te 16 o nga ra o Oketopa, 1889, hei niui i nga ritenga o te keehi e mau nei i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakahe ana ki tenei hoko, me haere ki reira whakaata ai i a ratou whakahe.

NA TE HAMANA,
Kai Rehita.

KUPU APITI.

HE pukapuka hoko, i tuhia i te 18 o nga ra o Hepetema, 1889, mo tetahi whenua ko "Puahue Nama 11," te ingoa, i hokoa e Mate Kaora ki a Thomas Grice.

PANUITANGA.

TE MAKARINI Scholarships.

Poneke, Akuhata 26, 1889.

I TORU nga Scholarship e tukua ana i a tau i te Karete Maori i Te Aute, Haaki Pei, ki nga tamariki Maori i puta ake to ratou matauranga i to etahi, e £35 e puta ana i te tau ki ia tamaiti, a e rua hoki tau e puta ana ka mutu. Kotahi o aua Scholarships e tuwhera ana ki nga tamariki Maori katoa kua haere i tenei ra i tenei ra, ki te Kura Maori

mo te tau i mua atu o tenei, i iti iho hoki nga tau i te tekau ma ono tau i te marama i mua atu o te ra i whakaritea mo tenei uiuinga matauranga; ko era atu Scholarships e rua e tuwhera ana ki nga tamariki Maori katoa kua haere i tenei ra i tenei ra ki te Kura Kainga Maori mo nga marama tekau-ma-rua i mua atu o tenei, i iti iho hoki nga tau i te tekau-ma-rima i te marama i mua atu o te ra i whakaritea mo tenei uiuinga matauranga.

Ko enei Scholarships, me mea tuku i raro i nga tikanga kua whakatakatoria e nga Kai-tiaki o nga moni mo te Makarini Scholarships, kua oti te whakaatu ki roto ki "Nga Kupu Tohutohu mo nga Kura Maori, 1886," i raro hoki i nga tikanga o nga whakaritenga whakamutunga i tukua atu ki nga kai-whakaako katoa i te marama o Mei, o tenei tau ano. Ka tu te uiuinga matauranga ki nga wahi e mohiotia ana e pai ana hei haerenga atu mo nga tamariki, a te 16 me te 17 o nga ra o Tihema, 1889.

Ko nga tamariki e mea ana kia uiuia ta ratou matauranga, me tuku pukapuka atu ki te Kai-titiro Kura, i te Tari o nga Kura i Poneke, whakaatu i to ratou hiahia kia haere tau ratou ki te uiuinga matauranga, me tuku atu ranei ki te Kaiwhakaako o ta ratou Kura, mana e tuku mai. Ko taua whakaaturanga me tuku mai i roto i te meera i mua atu o te 31 o nga ra o Oketopa, e haere ake nei.

Ko nga kape o nga pukapuka whakaatu i nga tikanga kua whakatakatoria e nga Kai-tiaki me te ahua o te pukapuka e meingatia ana kia tuhia e te tamaiti e mea ana kia uiuia tona matauranga, kei nga Kai-whakaako o nga Kura Maori, nga Kura nohoanga tamariki, nga Hekeretari o nga Kura Poata, me te Hekeretari o nga Kura e takoto ana, a me tonu atu ki a ratou.

NA TE POPI,
JAMES H. POPE,
Kai-titiro i nga Kura Maori.

HE PUKAPUKA REO MAORI.

KO nga tatal korero whakapapa a te Maori, me nga karakia o nehe, a nga Tohunga mo nga waka katoa i u mai ki Aotea-roa nei; kua oti te taa ki te Perehi, a e hokona ana i te Whare taa Pukapuka a te Kawawatanga i Werengitana.

E whitu hereni mo te hikipene mo te pukapuka kotahi. Ki te mea ka tukua mai te moni, ka tukua atu te Pukapuka ki te hunga e tono mai ana.

NA HORI TITIPERE,
Kai ta Pukapuka a te Kawawatanga.

PANUITANGA.

HE whakaatu tenei kia mohiotia ai kua oti nga "Ture Whenua Maori" o te Paremete o tenei tau te perehi ki te reo Maori ki te reo Pakeha, a kua oti aua reo e rua te whakarapopotu ki roto ki te pukapuka kotahi. Ko te utu kotahi hereni mo te pukapuka kotahi. Ko nga ingoa enei o nga Ture kei roto i taua pukapuka: --

"Te Ture whakakore i te Ture Reiti Whenua Karauna, Whenua Maori."

"Te Ture Whenua Maori."

"Te Ture Whakatikatika i te Ture Kooti Whenua Maori, 1886."

"Te Ture Whakatikatika 1888 i te Ture Arai mo te Hoko tahae i nga Whenua Maori."

"Te Ture Whakahaere i nga Whenua Tuturu o nga Maori."

"Te Ture mo Mokau-Mohakatino."

"Te Ture Whakaritenga, Whakaaetanga Take Maori."

"Te Ture Karaati mo nga Hawhe-Kaine o te Waipounamu," me nga

"Te Ture Whenua Maori o te tau 1886," ko taua utu ano, ara kotahi hereni, a ka tukua atu nga pukapuka o aua Ture i roto i te meera ki nga kainga o nga tangata e tono mai ana kia tukua atu etahi ma ratou ina tae mai te moni utu e tika ana, me tuku pane kuini mai, noti o te poutapeta ranei te tukua anai roto i te meera.

NA HORI TITIPERE.

Tari Perehi Pukapuka, Poneke,
Oketopa 30, 1888.

I taia i runga i te Mana o te Kawawatanga o Niu Tirenī, e GEORGE DIDSURRY, Kai-ta o te Kawawatanga, Poneke.